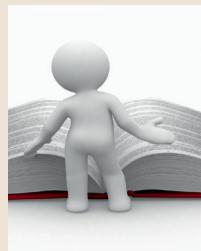

NAJAVE, IZLOŽBE

ASTROFIČARI

Ime dobitnika nagrade za najbolju knjigu aforizama u 2013. u Srbiji bit će saopćeno 1. veljače, a laureatu će 16. veljače biti uručena Plaketa Beogradskog aforističarskog kruga.

IZLOŽBA

Galerija Remont u Beogradu započinje 14. siječnja novu izlagacku sezonu otvaranjem tri izložbe, među kojima je i izložba najboljih fotografija s natječaja časopisa "ReFoto".

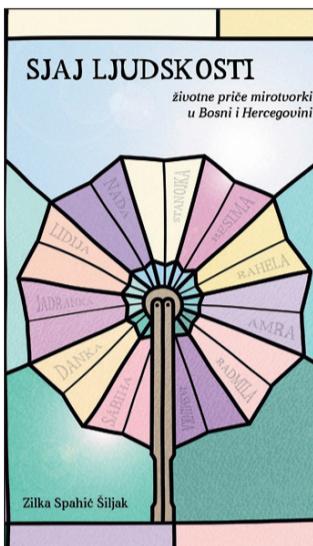
Izjava

Kulturni centar Beograda započinje 14. siječnja novu izlagacku sezonu otvaranjem tri izložbe, među kojima je i izložba najboljih fotografija s natječaja časopisa "ReFoto".

Utorak • 14. 1. 2014. 41

“rki u BiH” JAK

NAŠI IDENTITETI JESU VAŽNI, ALI JE MNOGO VAŽNIJE TKO SMO MI KAO LJUDI I ŠTO ČINIMO DA POKAŽEMO SVOJU LJUDSKOST

bavimo drugim ljudima. Nije u pitanju samo nedostatak potpore mirovotstvu i dijalogu, već i naša sklonost da samo tražimo mane i nedostatke, a ne da ističemo ono što je dobro i pozitivno. Nekako su ljudi uglavnom skloni gledati što nedostaje u tuđoj bašći, a ne zagledati se u vlastitu i doprinijeti da se barem jedan problem riješi, a ne kreirati i generirati nove širenjem negativnih priča i vijesti. Jedna stvar je dobromanjerna konstruktivna kritika koju opet treba izražavati tako da se ne povrijeđi druga osoba, a sasvim nešto drugo je namjerno ustrajavatina obezvredjivanju tude ličnosti. Po meni dobar čovjek, a i dobar vjernik i vjernica, uvijek moraju krenuti od sebe i sagledati svoje nedostatke, pa tek onda govoriti o tuđim. Ako već trebam govoriti o drugima, onda radite biram lijepe vijesti i postignuća koja mogu nadahnuti, pokrenuti i promijeniti nešto na bolje. S ovih 11 priča ja se nadam da će ljudi biti potaknuti da urade nešto na što će biti ponosni i zbog čega će ih se drugi sjećati po dobru.

O ženama o kojima bismo morali znati više, koje bi nam ustvari svima trebale biti inspiracija i primjer, znamo malo ili skoro ništa. Što mislite, zašto?

- Već sam rekla da neki drugi narativi prevladavaju u našem javnom diskursu i nacionalnom i političkom i religijskom, i da pozitivnim primjerima ne dobivaju potrebnu pažnju. Svako društvo mora voditi računa o tome kakve sadržaje nudi u obrazovanju i medijima i što se podržava i ohrabruje, odnosno što zanemaruje. Kada je riječ o ženama i njihovom radu na izgradnji mira i pomirenja, nekoliko

razloga su mene motivirali da primjere ljepote ljudskosti iznesem na površinu, nadajući se da će njihovo svjetlo ljudskosti probuditi zapretene iskre ljudskosti u drugim ljudima.

O ovim ženama ne znamo mnogo jer općenito njihovi uspjesi nisu zabilježeni i onjima se malo govori. Same žene su pak zauzete da urade što više, čekajući neko povoljno vrijeme da zabilježe svoja postignuća. Jedno od rijetkih svjedočanstava otpora žena ratu i njihovim mirovnim naporima nalazimo u knjizi veličeposlanice Swanee Hunt "Ovo nije naš rat". Moja namjera je bila ići korak dalje i osvijetliti višegodišnji rad bh. mirotvorki, njihovu posvećenost, ustrajnost i strategije koje su koristile da pomognu susedima, prijateljima i drugima koji su podršku trebali, bez obzira kakve su etničke i religijske identitete imali.

Također sam željela pokazati kako žene urade većinu posla na lokalnoj razini, a pregovore na višim razinama vlasti vode muškarci donoseći odluke koje se tiču i žena i muškaraca. Mirovne priče ovih žena nisu vidljive i zbog toga što etno-nacionalne vlasti ideologije žele držati ljudе u strahu i izolaciji kako bi što lakše manipulirali i vladali njima. Strah je emocija koja suvereno vlada ovim prostorima kako mirotvorce u ovoj knjizi ističu. To je strah za egzistenciju, gubitak identiteta i slično i zbog toga ljudi nisu spremni na promjene i sami se založiti za njih. Ako dovoljno dugo držite ljudi odvojene jedne od drugih, podgrijavajući neosnovane strahove, onda se ljudi zamore, oštrica kritičkog mišljenja otpušte, s čim su svakako računali kreatori rata i podjed. Stoga i jest teško iskoracići izvan etno-nacionalnih okvira, ali i društveno poželjnih uloga žena i muškaraca. Ovi 11 žena su se usudile prelaziti nametnute granice gradiće mreže kontakata i podrške, uspostavljajući vrlo snažne i ponekad neočekivane veze. Njima je važno da ostave mir u naslijedstvo budućim generacijama jer vjeruju da svaka generacija treba ostaviti zalog za budućnost, a mir je najveće blago i zalog koji netko može ostaviti u naslijedstvo drugome.

Ljudskost - koliko o njoj danas mislimo i koliko ljudskosti, pojma ljudskosti, ima u religijama, odnosno u propovijedima u vjerskim zajednicama?

- Čini mi se da se ljudskosti prisjetimo samo onda kada nas netko ugodno iznenadi nečim pozitivnim. Šteta je što su, da tako kažem, izljevi ljudskosti sve više izuzeci koji

nas iznenađuju i razbude barem na trenutak, a trebalo bi da ljudskost njegujemo i ispoljavamo svakodnevno. Neljudskost bi trebala biti izuzetak, a ljudskost pravilo. Ljudskost je ključna kako za religijski tako i za nereligiozni svjetonazor, međutim potrebno je razlikovati doktrinarne principi i etiku vjere ili drugog svjetonozora od prakse. I vjernici i oni koji ne vjeruju ali slijede određeni etički kod, trebali bi biti ogledalo ljudskosti i ne bi smjeli dozvoliti da njihovim životima vladaju suhoparne forme i rituali iza kojih ne stoji punina ljudskosti. U svakoj religijskoj tradiciji, a napose u monoteističkim tradicijama prisutnim na ovim našim prostorima, ljudskost je ključna za ispravno svjedočenje vjere. Vjera u Boga se ne može odvojiti od dobroćinstva, ljubavi prema bližnjem, pravde, samilosti i pomaganja. Ogledalo nećije vjere je u drugom čovjeku, koliko je sposoban pokazati ljudskost i dobro prema drugom čovjeku toliko će biti bliži Bogu.

Vjerske zajednice danas barem formalno zagovaraju sve ove principe u kojima se zrcali nećija vjera, iako je teško generalizirati, postavljaju se pitanja zašto danas, kada imamo religiju itekako prisutnu u javnoj sferi života, imamo tako malo istinskog svjedočenja te iste religije. Dijelom je to i zbog toga što oni koji propovjeđaju nisu dosljedni onome što govore, pa tako i oni kojima propovjeđaju imaju pogrešne uzore i poruke o tome da je legitimno jedno govoriti a drugo raditi. Danas se nažalost to više ne zove licemjerstvo, već "snalažljivost" ili "sposobnost". Preko 90% građana i građanki ove zemlje se izjašnjavaju kao vjernici i vjernice, pa je za očekivati onda da imamo generacije odgojene u duhu mira, poštovanja i pomaganja, ali naša stvarnost govoriti da to nije tako. Bog od čovjeka traži da voli druge ljudе, poštuje njihova prava i slobode, da pomaže siromašne, da ne može zanoći ako je njegov susjed gladan ili nije primio plaću pa ne može prehraniti obitelj. Međutim, u trci da što više materijalnog steknu, ljudi brzo zaborave svoju ljudskost i obveze kojih

imaju prema drugim ljudima. Većina formalno kaže da vjeruje u Boga, a zapravo oni imaju druga božanstva kojima robuju, kao što je novac, moć, nacija, ili vlastiti interesi. Valja spomenuti i određene grupe u svakoj vjerskoj zajednici koje su radikalne i isključive u svojim tumačenjima vjere, pa potiču potiranje ljudskosti svih onih koji ne misle kao oni. U ime Boga i vjere, sebi daju za pravo da čine nasilje, da mrze i što je još gore da sude i presuđuju, što je vrlo opasno, posebno ako se to još preklapa s etničkim i nacionalnim ideologijama.

Nije li u ovakvoj BiH, politički i društveno podijeljenoj, potrebno ukazati upravo na svjetle primjere koji bi nam trebali biti putokaz ka boljoj budućnosti?

- Upravo tako, važno je učiniti sve što možemo da dobro i pozitivni primjeri dobiju pažnju javnosti. Svatko od nas je pojedinačno odgovoran i kao građanin i građanka i kao vjernik i vjernica da svjedoci svoju ljudskost, ali i da stane u zaštitu ljudskosti drugih, posebno onih koji su manjine i kojima se osporavaju temeljna prava i slobode. Valja se prisjetiti da kada god osporimo nekome pravo na jed-

mjestu, netko će to isto pravo uskratiti nama na drugom mjestu, i da ako želimo biti principijeli i dosljedni svojih i religijskih ili nereligioznih nazora, onda ne možemo dovesti u pitanje ljudskost drugih osoba. Svaki čovjek je dio božanskog stvaranja, tako naučavaju religijske tradicije, pa je onda osporavanje prava na dostojarstvo, prava i slobode istovremeno i negiranje tog dijela božanskog stvaranja. Mirotvorce u ovoj knjizi su svojim životnim pričama pokazale da se ono u što vjeruju, bilo da je to Bog ili nešto drugo, ostvaruje u njihovim djelima i životima.

MIROTворке у КЊИЗИ

Kroz priče mirotvorki u ovoj knjizi željela sam pokazati svima u BiH, ali i u svijetu kako ovdje postoji vjera u mir i suživot, iako se ona dovoljno ne predstavlja kao važna vijest u usporedbi s drugim vijestima

• • •

DRUKČIJA PRIČA

U ovoj našoj sumornoj stvarnosti željela sam ispričati drukčiju priču o svojoj zemlji, priču koja će govoriti o humanosti, herojstvu, suošjećanju, prijateljstvu, poštovanju, miru i pomirenju...

• • •

BITI ČOVJEK

Misljam da smo previše opterećeni negativnim vijestima i problemima koji jesu stvarni problemi našeg društva, ali ljudima treba nade, treba im lijepi i ohrabrujućih priča koje će ih potaknuti i ohrabriti da ne posustanu i da ostanu ljudi

